

METSÄOJITUSTOIMINNASTA VALTIONMETSISSÄ

Varsinainen metsäojitustoiminta valtion metsissä alkoi v. 1908 ja vuoteen 1929 mennessä oli metsäojitettu noin 60.000 ha. Vuoden 1928 metsänparannuslaki antoi sysäyksen metsäojitustoiminnan tehostumiselle niin yksityis- kuin valtion metsissä ja toiminnan laajentumisesta johtuen perustettiin metsähallitukseen v. 1930 suonkuivausosasto.

Metsäojitustoiminnan laajuus on riippunut vuosittain myönnettävistä metsänparannusmäärärahoista, jotka ovat määrättyneet metsänparannuslakien puitteissa. Mainituissa laeissa on pyritty toteuttamaan 5-vuotishjelmaa pitäen ajoittain silmällä metsänparannustoiminnan asteettaista tehostamista.

Ensimmäinen metsänparannuslaki edellytti, että valtion mailla 1929 käytettiin metsänparannustöihin 12 milj. mk lisääntyen määrä vuosittain kolmella miljoonalla markalla.

1930-luvun työttömyyskausina suoritettiin suonkuivaustöitä huomattavassa määrässä varatoina.

Vuosina 1940—44 ei metsäojia luonnollisista syistä kaivettu, mutta rauhan palattua olisi luullut, että metsäojitustoiminta olisi kuulunut taloudelliseen jälleenrakennusohjelmaan siinä mielessä, että sodan metsille aiheuttamia vaurioita olisi ryhdyttävä korjaamaan ja menetettyjen metsäalojen tilalle hankkimaan metsäojituksilla uutta kasvullista metsämaata.

Määrärahojen niukkuuden takia tilanne metsäojitusrintamalla jatkui hiljaisena eikä vuoden 1948 metsänparannuslaki tuonut siihen sanottavaa parannusta, koska rahan arvossa tapahtunutta alennusta ei oltu otettu riittävässä määrässä huomioon siitä huolimatta, että metsänparannustöiden piiriin liitettiin tällöin

kuljetusolojen kehittämisen kannalta tärkeät metsäteiden rakennustyöt.

30-luvun normaalin vuoden suonkuivaustyömäärän suorittaminen edellyttäisi nykyisin 200 miljoonan markan vuotuista määrärahaa yksistään metsähallituksen metsäojitustoimintaa varten.

Viime vuonna oli käytettävissä kuitenkin vain 40 milj. mk, minkä lisäksi saatiin työllisyysvaroja n. 20 milj. mk. Tänä vuonna on metsähallituksen käytettävänä metsäojitusmäärärahaa 60 milj. mk.

Kun parhaina vuosina ennen sotia kaivettiin metsäojaa n. 3000 km, niin viime vuonna tulos oli vain n. 1/10, sillä pääosa määrärahasta kului entisten ojien peruskukseen. Ojia kunnostettiin viime vuonna n. 2.200 km.

Kun järjestelmällisen metsäojitustoiminnan ulottamisesta Perä-Pohjolan valtion metsiin tänä vuonna tulee kulu-neeksi 20 vuotta, kohdistuu tämä esitys etupäässä Pohjois-Suomen aapasoiden alueille.

Tämä metsäneuvos C a u t ó n i n aloite metsäojitustöihin ryhtymisestä noin pohjoisessa ja niin huomattavassa mitassa kuin se tapahtui, oli varsin rohkea ottaen huomioon, että metsien kasvu Pohjois-Suomessa useista, mutta eritoten ilmastollisista syistä ei ole puoltakaan etelän kasvusta, työpalkkataso korkeampi, metsän hinnat alemmat kuin etelässä ja me-nekkikin rajoitettu puulajista ja sen laadusta riippuen.

Metsäojitustoiminta oli sitä paitsi pantava käyntiin ilman, että olisi ollut tukea tarvittavista esikuvista ja kokemusta lämmän tapaisessa metsänparannustoiminnassa näin pohjoisissa olosuhteissa ja suunnitellussa laajuudessa. Ammattitaitoisesta paikallisesta työvoimasta oli alkuvaiheissa niin ikään suuri puute.

Yhdistelmä.

Vv.	Vall.mets.	Suunniteltu metsäojituksia		Metsäojitettu		Kunnostettu oja km	Metsänvilj. ha
		ha	km	ha	km		
1924—39	Perä-Pohj.	49.000	7.000	35.000	5.000	600	3.275
1909—39	Koko maa	291.000	40.000	225.000	32.000	7.000	11.000

SUOSEURA

Kokous Metsätalossa Unionink. 40 B (sali III) tiistaina 25. 4.

1950 kello 19.00

Maisteri Olavi Vuorelainen: Turve polttoaineena. (30 min.)

Apulaisprof. Risto Tuomikoski: Suotyypinjärjestelmämme kehittämistä
(alustus).

Metsäojitusta puoltavina seikkoina taas mainittakoon sen ilmeinen tarpeellisuus metsien hoidon tehostamiseksi Perä-Pohjolan valtion metsissä sekä suomaiden tunnetusti hyvä, keskimäärin ainakin yhtä hyvyysluokkaa korkeampi laatu kuin Etelä-Suomessa. Metsäojitustoiminnan alku osui yhteen 1930-luvun työttömyystöiden kanssa ja siitä johtuen palkkatason ero maamme eri osien välillä suuresti tasoittui. Metsäojitustyöt osoittautuivat tällöin työttömyyskausina sopiviksi töiksi, koska niissä työnjohto-, työväline- ja materiaalikustannukset ovat vähimmät mahdolliset. Metsäojituksilla saavutettavien tulosten selvittelyä varten on ollut tarpeellista järjestää kokeiluluontoista toimintaa niin työtapojen, ojitussuunnitelmien teon kuin myös hakkuutapojen ja metsänviljelysten suhteen.

Pohjois-Suomessa kaivattaisiin kuitenkin vielä monipuolisempaa ja laajempaa suometsäkokeilualuetta kuin Teuravuomalle on nyt varattu sekä edullisemmin sijaitsevaa kuin Kivalon kokeilualue Rovaniemen Viirin kylässä. Sellainen alue on ollut ehdolla Kolarin Ääverjoenseudulla Väylänvarren valtamaantien varressa. Tällaisesta hankkeesta on ollut keskustelua jo viitisentoista vuotta sitten. Täytyy toivoa, että asia lähitulevaisuudessa saataisiin myönteiseen ratkaisuun.

Ojitussuunnitelmiin liittyvistä avosoista Perä-Pohjolan läntisen suonkuivauspiirin osalta koottu aineisto osoittaa, että avosoita on keskimäärin 10 %:n paik-

keilla. Sikäli kuin metsäojituksia on suoritettu, niin samalla on myös aukeita sualoja metsitetty sekä hoitoalueiden että suonkuivausosaston toimesta. Avosoiden metsittäminen on useissa tapauksissa onnistunut tyydyttävästi jopa osittain erinomaisesti ja kauniita männyn taimistoja on nyt nähtävissä. Osa avosoista on metsittyntynyt luontaisesti sekä koivulla että männyllä kuin myös kuusella.

Mitä puulajien valintaan tulee metsänviljelystöissä, niin niissä männylle on annettu etusija soiden hyvästä laadusta huolimatta. Kokeilumielessä on kuitenkin kuusta sekä kylvetty että istutettu. Kuusen taimet ovat tosin kevätkylmiltä yleensä varjeltuneet kuten Lapin ilmastoon nähden on luonnollistakin, mutta kasvu on ollut huomattavasti hitaampaa kuin männyn. Erikoisuutena mainittakoon, että v. 1933 syystalvella kylvetyssä männikössä nyt kypsyvät jo neljännet kävyt.

Perä-Pohjolassa on määrätietoisesti pyritty järjestämään metsäojitustöitä ja hakkuita samanaikaisesti samoille seuduille ja täten saavutettu useita keskityksestä johtuvia etuja. Samalla on odotettavissa metsäojituksista edullisia tuloksia, kun metsistä vanha puusto on saatu poistetuksi.

Kaikkiaan on valtionmetsissä tähän mennessä kaivettu ojaa ja perattu puroa yli 30.000 km vastaten n. 230.000 ha:n hyötyalaa.

U. Metsänheimo.